

Tey leggja til havs í kvöld:

Skulu telja hval við Føroyar í ein mánað

Í 31 dagar fer Miðvingur at sigla á føroyskum sjóði við 12 granskarum, sum fara at standa í tunnum og kika eftir hvali. Endamálið við rannsóknarferðini er at fáa eitt yvirflit yvir, hvussu nógv er til av ymsu hvalasløgnum í Norðuratlantshavi

Seint í kvöld ella einaferð í morgin stevnir Miðvingur, tann gamla Havørnin, av Miðvági við kós norður um

Føroyar. Umborð verða tilsamans 17 fólk úr Føroyum, Fraklandi, Portugal og Bretlandi.

Umframt manningini, sum telur fimm mans, verða tveir fuglafrøðingar og 10 hvalagranskarar við, sum

komandi 31 dagarar skulu kika eftir hvali norðan fyri og sunnan fyri Føroyar.

Endamálið við rannsóknini er at kanna, hvussu nógvir hvalir eru í Norðuratlantshavi, og staðfesta, hvussu nógv ymsu hvalasløgini eru saman, sigur Dorete Bloch, deildarleiðari á Náttúrugripasavniinum, sum stendur fyri føroyska partinum av kanningsarbeiðinum.

Meðan Miðvingur er úti, gera norðmenn og íslendingar rannsóknir av sama slag í teirra sjóði. Úrslitini av rannsóknunum verða seinni samanlisiin, so eitt so fullfíggið yvirflit sum gjørligt kann fáast yvir hvalastovnarar í Norðuratlantshavi.

Á rannsóknarferðini við Miðvingi skulu granskarar kika eftir hvali og soleiðis kanna, hvussu nógv er til av ymsu hvalasløgnum. Uttast til vinstru situr Dorete Bloch, sum hevur fyrirleidd ferðina. Hon fer ikki við, men tó að fara hini á myndini, og leiðari á ferðini verður doktari í smáhvali, Geneviève Desportes, sum stendur høgrumegin kikan

Tríðja kanningarferðin

Hetta er ikki fyrsta ferðin, at hvalarannsóknir verða gjørdar við Føroyar, ísland og Noreg. Fyrsta rannsóknin var í 1987, tá Grønland eisini var við, tann næsta var í 1989, tá Spania kom upp í samstarvið, men hesaferð eru so bara føroyingar, íslendingar og norðmenn við í samstarvinum, sum kallast North Atlantic Sightings Survey.

– Vit høvdu ætlað at havt fleiri lond við - eitt nú Kanada og USA, so vit rúkku vestur um Atlantshav og fingi eina djúptóknari kanning, men tað lá tíverri ikki fyri hesaferð, sigur Dorete Bloch. Hon heldur tað vera ógvuliga umráðandi, at londini í Norðuratlantshavi vita, hvussu stórir hvalastovnarir eru, tí eru ongar greiðar upplýsingar at vísa á, so ber illa til at forsvara hvalaveiðina.

Á rannsóknarferðunum í 1987 og 1989 kom undan kavi, at grindastovnunin er ikki nær námind so lítill, sum umhvørvisfólk hava pástáðið í fleiri ár. Einir 800.000 grindahvalir eru í Norðuratlantshavi, og av samlaða stovninum veiða føroyingar í meðal 0,1 prosent um árið.

– Hetta er púra onki í mun til, hvat er til av grindahvali, og vit hava við rannsóknunum fingið ein ómissiligan truf at stíga umhvørvisfelagsskapum upp undir næsarnar, sigur Dorete Bloch.

Felagsskapirnir ávirka

Deildarleiðarin á Náttúrugripasavniinum verður ikki sjálf við á rannsóknarferðini. Leiðari verður franska Geneviève Desportes, sum frá 1986 til 1991 búði í Føroyum. Hon er doktari í smáhvali og er tann, sum hevur gjørt av, hvar siglast skal hendan komandi mánaðin.

– Vit telja øll hvalasløg,

men frá føroyskari síðu verður dentur lagdur á at telja grindahval, tí tað er jú tað hvalaslagið, ið viðkemur føroyingum mest. Norðmenn kanna so við atliti til silðreka, og íslendingar hyggja serliga at silðreka, nebbafiski og seiðhvali, sigur Geneviève Desportes.

Hon dylur ikki fyri, at meira verður gjørt burtúr nú at kanna hvalastovnarar, av tí at umhvørvisfelagsskapirnir hava verið so ágangandi móti norðmonnum og føroyingum.

Silðrekaveiðan hjá norðmonnum hevur fingið nógv skot fyri bógvin, og grindadrápið í Føroyum er hent ræðumynd á europeiskum sjónvarpsskiggi, tá felagsskapur sum EIA gera sendingarnar.

Íslendingar hava fingið frið seinnu ári. Teir hava ikki veitt hval síðan 1985, tá hvalaveiðisteyður varð settur í gildi, men íslendingarnir eru kortini áhugaðir fyri samstarvi um hvalateljing, tí taka teir veiðina uppáftur, so liggja tölur á borðinum, um felagsskapir skuldu komið við fremstafingri á lofti og pástáðið, at stovnarar verða oyddir.

uni

Soleiðis telja tey hvalirnar

Skipið, sum skal hýsa teimum 12 granskarunum, ið fara at telja hval við Føroyar, er væl útgjørt til endamálið. Umborð á Miðvingi eru trýggjar tunnur til fólk at standa og kika ella hyggja út í havsbrúnna.

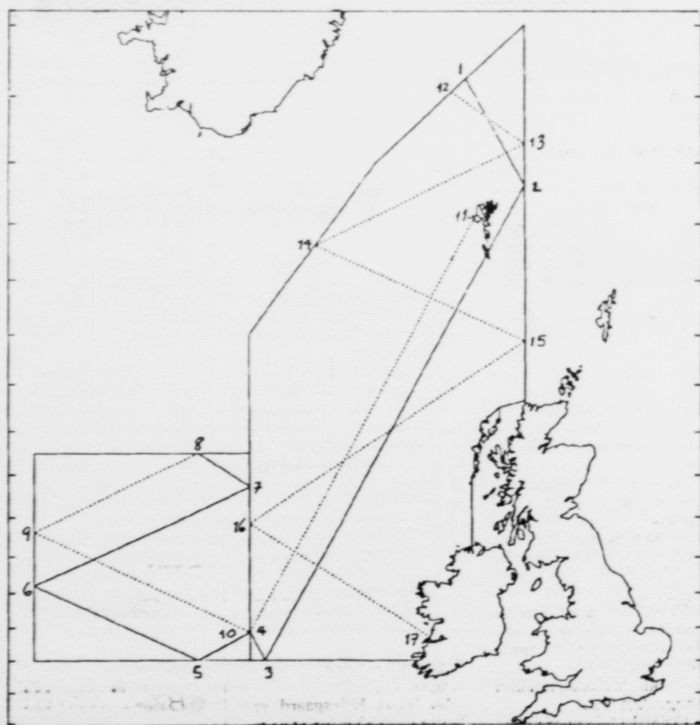
Ein tunna er í formastrini, og ein er á brúgvatakinum. Í hesum báðum tunnunum fara hvalafólkini at standa og notera niður alt, sum tey síggja, og í tríðju tunnu framm-anfyri brúnna fara fuglafrøðingarnir at standa. Teir eru við, tí summir fuglar kunnu avdúka, hvar ymisk hvalasløg eru.

Kikarautgerðin, ið verður nýtt á ferðini, er framkommin. Fyrr hava trupulleikar verið av, at kikararnir hava verið so óstillir av rullingini, men nú standa teir soleiðis, at teir ikki stoyta, og so sæst púra klárt út á hav.

Allar upplýsingar - tað er m.a. hvar hvalurin er sæddur og hvussu veðið er tað lýtuna - verðaskrivaðar niður uppi í mastriini, og seinni skal so alt først inn á teldu til víðgerðar.

Fyrstu úrslitini frá rannsóknarferðini fara at fylgiggja í novemb-cr.

uni

Soleiðis skal Miðvingur sigla á rannsóknarferðini. Byrjað verður norðan fyri Føroyar við punkti 1, so verður hildið móti 2-talinum og so heilt suður móti 3-talinum o.s.fr. Verða stundir, so heldur skipið leiðina eftir punkteraðu linjuni eisini